

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. *Juletre og julehalm. 18*Fylke: *Nordalund*

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: *Meland*Emne: *nr. 18*Bygdelag: *Meland*Oppskr. av: *Elias Njåtveit*Gard: *Njåtveit*(adresse): *Trekhaug om Bergen*

G.nr. Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. *Eigi røynsle.*

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1. *Juletre er almindelig nu.*2. *Omkring år 1880.*

3. *På fabrikkstedet Salhus i naboherredet ble juletrae almindelig brøgt før her. Folk, som arbeidede på & ved fabrikken, men var fra naboherredene, bragte skikken med sig til sine hjembygder. Det ble også snart almindelig å ha juletrae på julefester i de såkaldte bedehus, som ble opsat omkring i bygderne disse år fremover. I kirken ble ikke holdt juletrøfester denne tid.*

4) *Det første juletrae, jeg minnes i min barneheim var grøn einebærsk. Det har også været brøgt å ha småhakkete eine på gulvet juleaften. (Eller ikke juledagene.) I Meland herred var ikke gran eller fjøretreer den tid. Nu er her store planteskoger. Juletraet var ganske lidet, når børnene var små. Senere ble det større — efter så som skikken var bløt, og man havde plads til. Litt grøn pynt i stuenes hjørner ble også til dels brøgt.*

5. *Nei*

6) Som det passer til stuenes størrelse. I den første tid skikken kom til bygden og fattigdommen var større end nu, ble også juletræerne små, da de den tid måtte kjøpes, om en ikke vilde nøie sig med eine.

7) Juletræpynt kjøpes nu i Bergen. Juletrælysene likeså.

8) Juletræet pyntes av husmoren, og har hun lit store døttre hjælper disse til. Å pynte juletræet er fest.

9) Somme har små juletræ, som står på et bord. Har de god plads og børnene ikke er for små, er gjerne juletræet større og står fritt på gulvet.

10) Lysene tennes, når det begynner at mørkne, juleaften. Efter jul samles nabobørnene for å "dansen" om juletræet - en kveld hos hver av de nærmestboende. Dette er det børnene hygger sig mest til.

11) "Dansen" om juletræet består i å gå rundt juletræet holdende hverandre i henderne og synge de vanlige julesalmer og julesange. Efterspø sanger kan de så gjøre andre leke.

12) Juletræet blir stående nogle dage.

13) Å taka av juletræet er slutten på julefesten.

14) Gran elder furu blir nu alltid nyttel til juletræ.

15) Kan "lager" aldrig juletræ

16) Nei!

1. Nei. 2. Veik ikke noe om slikt

3. 4. Nei nei nei